Herkese iyi akşamlar diliyorum. Eee, bu akşam iki isme atfen aslında çok arttırılabilir tanıtım yazısında işaretledim. eee özellikle İran halkı eee çok büyük bir eee havanın altında varoluş mücadelesi veriyor hemen yanı başımıza eee bazı Dosto Veskin'nin tabiriyle ecinniler diyor bes kelimesini Rusça kullanarak besi. Yani bir tür da eee şeytanlar ecinni gerçi eee Türkçede bulunabilecek en güzel karşılıklardan. Bilmiyorum ecinnilerini okudunuz mu? Eee mutlaka uygulandı. Yani Dosto eski romanla alakanız varsa roman okuyacaksanız artık klasiklerimizdendir. Eee Rus romanı özellikle eee Dostki'nin yeri bir başkadır. 20. yüzyıldaki etkisi çok az. Eee edebiyatçıya nasip olmuş. Hani derler ya nevi şahsına münhasır olduğu iddia edildi . Eee bazı ecinniler eee tam savaş sırasında eee işte İran'dan Türkiye'ye füze fırlatıldı mı fırlatılmadı mı ne oldu filan. Türkiye'de böyle ikircimli bir şekilde eee. Ancak yapılan bazı açıklamalardan ve en azından bazı tahminlerden hareketle eee ki Allah yıysa bozsun >> eee Türkiye içine doğru mi bunu bilemiyoruz ama bu konuda faaliyetler var ve belli ki bazılarının bazı vaizlerin eee eee ve İran'a bu Epstein çetesinin saldırısına karşı bile yani insanca yapılıyorta. >> Eee, İran'ın Şiiliğini ortaya koyuyorlar. Eee, tek bakabildikleri yer yer alıyor. Eee, >> yani bazı eee, vaizler, özellikle bazı vaizler eee böyle garip bir Şia düşmanlığı yapıyor. Eskiden Fethullah Gülen takımı bu işi yaptı. larında bir bilinmez alerjisi vardı. Şimdi eee mesele bir doğal siyasi taraf var. Eee bir de savaş propagandası olarak adlandırılan oluşumların düşünsel kültürel tarafları var. İran'la aramızda eee komşuluk ilişkilerinden hareketle dostluğa, bir sürü örnekler verilebileceği gibi bir sürü yolda da yapılabilir. Eee bu Rusya için de geçerli. Eee yla eee Ruslar arasında çarlık arasındaki savaşları biliyoruz. Yani hep yenildi. Eee, işte bir Kırım harbi vardır. Onda Fransızlarla İngilizler savaştı. E diyelim ki Rusya ile bir ihtilaf çıkarsa eee dosyadan bu Moskov gavuru eee jargonu ortaya çıkarılır. İşler iyi gidiyorsa aslında Ruslarla eee ortak taraflarımıza işaret edilir. Eee tabii bu hassasiyetler eee konjonktüre göre eee ortaya çıkar. eee Ali Şeriati hakkındaki bu belden aşağı vurmalar böyle cıvık cıvık eee şey ergen bu şeyler vardır. İnternet kafeler. O internet kafelere takılan böyle kenar mahalle çocukları vardı. E o tür tipler şeyde eee sırıta sırıta,

vıcık vıcık laflarla şeye Ali Şeriati aleyhinde bulunuyorlar. Eee şey gibi bunlar Trump gibi mahvettik, yok ettik. bir konuşma. Adam bir video çekiyor. [kahkaha] Kimin aleyhinde çekiyorsa o mahvolmuş oluyor. Şimdi eee işin tabii bunlar magazin tarafı. E biz bununla ilgilenmiyoruz. Ancak Ukrayna Rusya savaşı sırasında da eee aynı şey Avrupa'da oldu. Hatta yazdım Dünya Harbinde yine İngiltere ve Amerika'da eee benzer Almanlara karşı bir tutum sakını. Şimdi Hitler eee dönemi Yahudilerin büyük propagandalarıyla bir şey olarak şeytanlaştırılmış bir dönem olarak tasvir edilir. E tamamen haksız da değildir. Fakat diyelim ki Heideeger'den söz ediyoruz. Şimdi eee Heydeger Nazi partisine üye olmuş. eee işte üniversitede eee felsefe alanında Alman halkının bir tür führerliğine soyunmuş. Eee, bundan dolayı Haydegeri eee, felsefesini, yazdıklarını, eee, tukaka etmeye benziyor. Şimdi eleştirmek başka bir şey. Eleştirme aynı alanda uğraşan insanların ki bu çok değerli bir şeydir. Eleştiri kritik etmek demek, değerlendirmek demek. Bu görüşüne katılmıyorum, bunun nedenleri şu olabilir filan. Yani bir sürü şeyler söylenebilir ama Haydeger'i seviyorum veya sevmiyorum olmaz yani. Düşünce alanında böyle sevme filan sanatçılarda bile aslında bir yere kadardır. Yani bir büyük bir sanatçıyı sevmek zorunda değilsiniz. Yapıtlarını beğenebilirsiniz, beğenmeyebilirsiniz. olumlu tarafları vardır. Özel hayatında olumsuz tarafları vardır. Ya şimdi Pasolini mesela konuşsak yani bir sürü insan onda bir sürü olumsuz taraflar bulabilir. Eee ama bu işler eee böyle değildir. Çünkü düşünce ve sanat eee insanın en onurlu yanının, en tanrısal yanının yani imgelemin ve usun ürünü. Dolayısıyla biz insan olmayı düşünce ve sanat aracılığıyla eee sağlıyoruz ya da o yolda yürüyoruz. imgelemi bizden daha kuvvetli olanların bize açtıkları ufuk dairesinde eee imgelerimizi zenginleştirirken işte bilim adamları ve filozoflar sayesinde de usumuzu eee terbiye ediyoruz. Onu geliştirmeye çalışıyoruz. Şimdi şunu kabul ederim. Yani dedim ya hani bir sanatçıyı ya da bir filozof Einstein'ı seviyorum veya Einstein'ı sevmiyorum. Olmaz. Einstein'ın atom bombasıyla eee yaptıklarını dilinize dolasanız eee yani ne deseniz haklı olursunuz. Eee ama bir bilim adamı yani bu Einstein'a ne zarar verir? Yani şey olarak mahkum etseniz bile diyelim ki büyük bir eee propagandayla

muvaffak olur gibi görünseniz bile eee bilim adamları bunu asla ciddiye almayacaklardır. Şimdi gençken yani beni asıl ilgilendiren taraf o. gençken hepimiz işte birtım tavsiyelerle eee kitaplar okumaya başlarız. Y bir arkadaşımız burada falan diyor ki der kim o adam ya filan dersiniz onun okuduğu kitabı över. Müthiş bir yorum yapıyor der filan. Böyle küçük ergenlik rekabetlerini de dikkate alın. Yani dünyadan haberiniz yok ama yavaş yavaş işte etrafı görmeye çalışıyorsunuz. Oralarda bazı yazarların eee utsupları size çok yakın gelir. Eee seversin. Bazılarıyla ilgili bazı böyle işte dedikoduların olduğunu görürsünüz. Eee acayip nefret edersiniz. Yani Aristoteles'le ilgili dediği Sodomi'den söz ediyorlar. eee yani Aristoteles'in kişisel hayatıyla ilgili hatta Sokrates'le ilgili, Platon'la ilgili filan Yunanlılarda işte eşcinselliğin eee normal görünmesinden hareketle bir sürü bir sürü eee şeyler yazılıp çiziliyor. Şimdi buralarda beğenme, beğenme duygusu sevmeye dönüşebilir. Yani felsefede, düşüncede beğenme olmaz. Ben bu düşünceyi beğeniyorum. Ben sosyalizmi beğeniyorum. İşte ben ekonomide Keynesçiliği beğeniyorum. Böyle şey olmaz. Bunlar işte Trump gibi zekalar. Erif diyor ya daha eğlenceliydi diyor. Yani beyaz bayrak taşıyan bir gemiyi İran gemisini Hindistan'ın ihbarıyla tuzağa düşürüp batırdılar. Yani niye adamlar silah yok, bilmem ne yok yani. E savaşa dahil değil yani. Daha eğlenceli oluyor dedi. Şimdi tabii eee artık sözün bittiği yerde olduğumuz için neredeyse bu tür durumlarda karşı tarafın çelişkilerini, tutarsızlıklarını, haksızlıklarını filan söylemenin sıralamanın da bir anlamı yok. Yani kelimeler ağzınızda şişiyor. Eee, niye ben konuşuyorum? Ya her şey o kadar açık ki yani işte iki şeyde yani çok mutlu ve çok mutsuz olduğunuz anlarda söz biter. Bir çocuğunuz doğdu mesela. Hadi bir konuşma yap diyorlar ya. Kim konuşabilir? Kıcağınıza evladınızı almışsınız. Daha yeni doğmuş. Hadi bir konuşma yap. Duygularını anlat. Anlatamazsınız. vefat ederse yine anlatamazsınız. Yani çok büyük mutluluklar ve çok büyük mutsuzluklar karşısında konuşamayız çünkü düşünemeyiz. Hatta duygular bile tıkanır. Çünkü duyguların bile bir doz, bir dozda olan şeyleri anlarız. Çok çok kaynar bir suyu hakkında ne diyebilirsiniz? Bir yemek düşünün. Bir yemeği değerlendiriyorsunuz. Yapıtlar da öyle. Yani üzerine konuşulabilir filmler vardır. Ama çok az

kişi mesela diyelim ki Kült filmlerden baba üzerine Godfather üzerine hiç e şey yapmışlar mıdır? Eee konuşabilir mi bir adam? Peki bu eee aziyete ne yol açar? Niye büyük sanat yapıtları karşısında? Yani son akşam yemeğinin karşısında Leonardo'nun ne konuşacaksın? Rafaello'nun Meryem'i karşısında ne konuşacaksın? Sanat tarihçileri konuşur, malumatlar verir. Bu hangi boya renkleri kullandın? Segmentler, bilmem neler filan falan. E yapıt eğer yani şöyle söyleyeyim büyük yapıtlar karşısında konuşamazsın. Neden? Çok basit. Mükemmeldir. Tamamlanmıştır ve daha iyisi düşünülemez. Bir üstü düşünülemez. Altı bile düşünülemez. Yani derecelendiremezsin. O yüzden tanımlayamazsın. Bir tür sonsuzluk gibi yani sonsuzluk hakkında aklı başında iki laf edebilir misiniz? Edemezsiniz. Zaman hakkında iki laf edebilir misiniz? Edemezsiniz. Bakın mekan kavramı evrenseldir bunlar. Mekan kavramı, zaman kavramı, tanrı kavramı, tin üzerine, ruh üzerine konuşamazsınız. Konuştuğunuz nedir? falan ne diyor, filan de diyor, hangi filan? Yani onu tanımlayabildiğiniz ölçüde, sınırlandırabildiğiniz ölçüde o üzerine konuşulabilir hale gelir. Yani en sevdiğinizi kaybediyorsunuz ve ne diyebilirsiniz? İşte aklıma o geldi. Yani evladınız oluyor. Yani bir bebeği kucağınıza alıyorsun. torunuzu kucağınıza alıyorsunuz. Ne konuşabilirsiniz? En fazla fotoğraf çektirebilirsiniz. Yani konuşulmaz. Tam tersine eee gevezeler, benim gibi gevezeler bile konuşamaz. E gerçekliğin susturucu bir tarafı var. Y düşünceleri, duyguları iptal eder. Mutlak gerçek. Şimdi eee o yüzden büyük eee sanat yapıtları, büyük düşünce yapıtları karşısında nefesimiz kesilir. Sadece eee diyelim ki kitapta okurken zihnimizin çalışma hızı, yorgunluğu vesaire bu müthiş bir deneyimdir. Eğer bir sanat yapısıysa bir tablo, bir heykel ya da bir müzik yapıtıysa ne kadar mükemmelse o kadar susturur. Yani yapılan konuşmaların hepsi işin kıyl kalidir. Yani eee özüyle ilgili konuşamazsınız. Şimdi düşünce adamları da böyle. Yani orada beğendim eee ben beğeniyorum demeye utanırsınız. Mukayese edemiyorsanız ya şimdi Tarkovski'yi düşünün. Yönetmen Krosova'yı düşünün. Bergman'ı düşünün. Bunları nasıl mukayese edeceksiniz ya? Her biri nevi şahsına münhasırdır yani. Kotova Kotovadır. Yani o öyledir. Yani şimdi edebiyatçılarda, şairlerde de böyledir. Yani o mu iyi bu mu iyi? şair olmaz. Yani eğer çok iyiyse, gerçek bir şairse

mukayese edemezsiniz. Onun biricikliği vardır. İşte bu bunu batı düşüncesinde deha terimiyle açıklamaya çalıştı. Yani dahi yani dahi Newton mu, Einstein mı? Yani Newton ayrı, Einstein ayrı. Yorumlarının doğru olup olmaması filan. Ama bu aşağıdakileri ilgilendi. Esas itibariyle bunlar eee biriciktir. Çünkü eee sadece koşulların örnekleri de değil. Yani koşullarının mümkün kıldığı kişiler değildir. O koşullara rağmen var olmuştur. Tarihte de çok mu deseniz aslında bir açıdan çok diyebilirsiniz ama bir açıdan insanlığın nüfusuna göre yani çok nadir kaç tane İbn Aldun sayabilirsiniz? Kaç Farabi sayabilirsiniz? Yani her biri bir başkadır. Zamanları farklı, mekanları farklı, yetenekleri farklı, üslupları farklı. Peki şey söylediklerinin doğruluğu filan bu hiç önemli yani. Eee şöyle söyleyeyim biraz karışık bir mesele bu farkındayım ama eee yavaş yavaş gidersek bir şeyler anlayabiliriz. Eee yine yardıma aşk kavramını çağıracağım. Benim öyle bir şeyim vardır. Temellendirmem. Yani eğer birine için aşıksın yani bu kızda ne buluyorsun ya da bu oğlanda bu buna niye aşıksın diye sorduğunuzda size yanıt verirse şundan dolayı derse o aşık değildir. Şimdi bu bazılarına kavranılması zor bir mesele gibi gelebilir. Fakat biraz denemek lazım. Niçin? Çünkü aşk o kadar yüksek bir etkinliktir ki tutku. Türkçede tutku olarak kullanıyorum aşkı. Hep ne zaman tutku desem mutlaka şunu ilave ederim. Yani tutku tutmaktan değil, tutulmaktan gelir. Bir cazibeye kapılmaktan gelir. Yani hiç iradi değildir. Elinizde değildir. Bir seçme işlemi değildir. Bir muhale işlemi değildir. İlk bakışta aşk, son bakışta aşk en aptalca tabirlerden biridir. Hep bakın ilk de olsa, son bakışta da olsa fark ettiğiniz an bir anda olur. Yani o büyüye kapıldığınızı kapıldığınızda eee hiçbir muhasebe söz konusu değildir. E muhasebe, muhakeme yoksa niye yok? Çünkü nedensellik ilişkisi yok. Nedensellik ilişkisi olsa şundan dolayı, şu nedenden dolayı aşık oldum. Ben uzun boyluları çok severim. Uzun boyluydu. Ne bileyim ben işte eee esmerleri, sarışınları severim. O yüzden aşık oldum. Böyle bir şey olmaz. Bu beğeni olabilir, yüksek beğeni olabilir filan. Sevgi olabilir. Birçok şey kullanılabilir ama aşk denebilmesi için ya niye aşık oldum bu kıza bu oğlana diye sorulduğunda inanın ya bilmiyorum yani. [kahkaha] Bilmiyorum yani. Demek zorunda bırak. Şimdi sanatçılarla,

filozoflarla, düşünce adamlarıyla olan ilişkimiz de biraz böyledir. Bazıları bizi çok etkiler. Kızmamız gereken birçok şey söylemelerine rağmen bizde olan her şeyi yerle bir eder. Ya kendine rağmen etkilenmekten kendini alıkoyamaz. seni bir yerinden tutar, vurur. Yani Erosun oku sana değdi mi? Eee, işte bir sanat yapıtı karşısında diyecek bir şey bulamazsınız. Şimdi bu tabii eee gençken biraz daha anlaşılır bir şey. Sevdiğimiz yazarlar vardır. Bizim davanın, bizim tarafın yazarları. En geri zekalı heriflere bile şey düşünür muamelesi çekiyorlar ya. Ya adam sosyalist olabilir, İslamci olabilir, man kafanın biri diyelim ama siz o ekiptenseniz ona deha muamelesi yaparsınız. kaçınılmaz olarak bunları filan dikkate almıyoruz biz. Eee, bir biçimde sağduyuya güveniyoruz. Yani diyelim ki yani ben GT'yi bilmem ne yapmıyorum filan deseniz ne lazım dedi. Yani bir Platonu, bir Aristoteles'i, hadi biraz sizi kızdırayım. eee, bir Marx'ı, bir Freud'u, bir Hegel'i ya ne buluyorlar bu adamlar? En çok söylenen şey budur. Yani bu Leyla ne buluyorsun? Şimdi tabii düşünce alanı bu kadar şey değildir ama e şunu söyleyeyim ya Kantta eğer hürmet ediyorsak kişisel olarak bulduğumuz eee şeylerden, harcadığımız emekten, ne bileyim çıkardığımız madenlerden dolayı değildir. zaten insanların, insanlığın aklı başında yetkin zekaları zaten oradaki defineyi fark etmiştir. Siz önce eee öykünerek önemsersiniz. Yani Kant'tan iki satır anlamamış. Ben bir sürü adam biliyorum ya. Şimdi bu ne? Canim öldürüldü adam. Kant'ın matematik eee felsefesi üzerine tezler filan yazmış. Etmiş filan mühendismiş. Larcani miydi? Laricani ya da hatta onu da anlam veremiyor adam. Eee kızını mı oğlunu mu ne ziyarete gitmiş orada vurulmuş. Bir yorumcu dinledim. İnanamıyor ya. Niye diyor? Sığınak da değil. Bilmem. Yani İranlılarda eee normal kişisel hayat, sosyal hayatın eee devam etmesi hatta bu kadar çok bürokratın öldürülmesi bile şuna delalet ediyor. Yani bu nedense görülmüyor. Devrimler böyledir. Yani o kadar çok adam vardır ki kişiler devleti ayakta tutmaz. Yani birliktelik duygusunun yüksek olduğu yerde kişileri kahramanlaştırmaya gerek yok. Gerek olmaz. Yani herkes bir şeydir, imamdır. Herkes bir eee önderdir. Yani o durumlarda eee yani toplumsallık eee duygusu da aslında biraz eşitlikçi olarak yayılır. Yani ben ölürsem devlet yıkılır, ben olmazsam vatan filan hiç öyle bir şey olmaz. Bazı toplumlarda olur. Kral ölür işte

Venezuela'da Madura'yı aldılar bitti. Biter yani. İşte Saddam ölürse, Kaddafi ölürse böyle olur ama Hamine ölürse olmaz. Neden acaba? Neyse biz fazla dağıtmayalım. eee sevgi ifadeleri, beğeni ifadeleri, yazarlar, düşünce adamları, edebiyatçılar, şairler filan. Yani bunlar için belli aşamalarda mümkündür. Yani çok zirveye koymadığınız adamların eee romanlarını, şiirlerini, yapıtları neyse hangi alandaysa onları serin kanlıkla değerlendirebilirsiniz. Şişirilen taraf, abartılan taraf. Şimdi eee Dostski normal Dostski'yi okurken eee size bir Rus olduğunuzu unutturur. Bakın eee ben açıkça söyleyeyim. Yer altından notları okuyun. [kahkaha] Yani tam bir Türk düşmanıdır. deneyimlerinden dolayı tabii eee bir sürü şey söyler. Çok sıkı bir Hristiyandır. Mutassıptır. Bu tür adamların en büyük özelliği Tostoy da öyleydi. Fevkalade dogmatik olur. Yani zihinlerinde kaçınılmaz olarak bu böyledir. Hiç kimsenin umursamadığı ayrıntılarda onlar tam bir partizan olu. Anlayamazsınız ya. Bu kadar zeki bir adamın hani biraz daha toleransı falan filan. Hiç öyle değil. karizmanın kendine göre öyle bir şeyi vardır. Yani kusursuz olmaz. Öyle bir eee mükemmellik, öyle bir yetkinliktir ki o kusurlardan dolayı öyle hep anlatırım ya bir Dilberin burnu işte kemerliymiş. Gözleri biraz eee ne diyelim? Şehla bakıyormuş ya. Onların hepsi onun güzelliğinin eee tamamlayıcı unsurlar. O kusurlarla mükemmellik ortaya çıkıyor. Hatta şöyle bir söz aktarmıştım herhalde. Şimdi nerede okudum, nerede duydum hatırlamıyorum ama bir iki hafta evvel yine söz ettiğimi anımsıyorum. eee usup için denir. Uslub kusurun mükemmelleşmesi anlamı. Yani kusur olmadan üslup ortaya çıkmaz. Üsluptaki mükemmelliği yetkinlik kusurlarla ortaya çıkar. Ya muhteşem bir şey vizyon. Yani gören görmüş. Hakikaten öyledir. Yani Göte'yi okursunuz. Bulduğunuz kusurlar onu yapan ya da Fangoh'ta eee gördüğünüz kusurlar. Bir Fango'ya bakın, bir Rafaello'ya bakın. Ne alaka? Ama ikisi de kendi alanında, kendi çağında zirve. Bu bir rasantı mı? O yüzden kusur ne acaba? birinin çok centmen, çok kibar, zarif, krizantem olması büyük bir erdem olarak sunulur. Ama bir tanesinin bıçkınlığı aynı etkiyi yapar. tam tersine öyle çok centilmen olmamız. Eee, bunun için tabii biraz geri çekilmek icap eder ve öyle bakıp yorumlamak gerekir. İstediğiniz kadar göğtinde Almandı, şöyleydi, böyleydi deyin. Haydeger işte naziydi falan filan.

Mitgenstein için kusurlar bulundu ya da Fuko için şöyle bencildi, böyle bilmem neydi, böyle huysuzdu. Bunların hepsi vızıltıdır. Dosyoveski için de öyle. Fakat düşünün yani tamamen Avrupalıların aslında eğer dürüst konuşacaksak pisliği yani Rusya'yı yok etmeyi kafaya koydular. eee hesapları yani evdeki hesap çarşıya uymadı. Putin eee problemi gördü. Artık geri çekilecek hiçbir yer bırakmadıklarında mecburen olaya eee silahlı olarak müdahale etti ve bunu Rusya Ukrayna'ya saldırdı, Avrupa'ya saldırıyor. İngiltere'yi de ele geçirecek, Almanya'yı da filan diye bir sürü aynı şu andai o ki eee savaş propagandası gibi İran şeyi olmalı Amerika'yı. O yüzden saldırıyorlarmış. yersin. propagandaları içerisinde yani Rusya olan operasyonun propaganda tarafında eee İtalya'da Dosoveski'ni dersi kaldırıldı. kaldırılmaya teşebbüs ediyor ama aklı başında adamlar müdahale ettiler. Bu bir utançtır yani. E Çaykovski eee bazı orkestralar eee Avrupa'da eee repertuardan çıkardılar ya. O zaman da aklıma almadı. Bu kadar yani eee bayalığın bile bir derecesi, sınırı olmalı diye düşünüyorum. Şimdi aynı şey Ali Şeriat üzerinden şimdi uygun. Ben Ali Şeriati'yi çok gençken tanıdım. Yani onun düşüncelerinden, fikirlerinden filan eee uzun uzun bahsetmeye gerek yok. Yani bizde itibar suikastı hep şöyle yapılı bak. İlber Ortaylı'ya bile yapıyorlar. İlber Ortaylı eee bir brodel olamadı. Hani bana diyorlar ya Kant mı herif? Yani şey mi Hegel mi oldu? Ne yazdı? İşte diyelim gibi İslamiye olsa Gazali mi yani İbn Sina mı oldu? [kahkaha] Şimdi görüyor musunuz? Mesela deseniz ki işte eee tolerans ve barış elçimiz olarak kabul edelim. Mevlana mı yani? Mevlana mı yaptınız adamı? Yani şimdi bu itibar suikastları, eee, bunu İslamcılar çok yapıyor. O adamların etkin oldukları alanlarda oların devleriyle onları mukayese ederek şey yapmaya ya. Ne ki o yani? Kant mı yani? Hegel mi yani? >> [kahkaha] >> Şimdi tabii bu bile bir eee örtük iltifat. Yani siz hayatında kaç kişiye bu herif Kant mı, Marx mı, Brodel mi dediniz? Yani Türkiye'de kime yani eee bir brodel olamadı yani bir işte şey Herodot olamadı [kahkaha] mı diyeceksiniz yani. Eee şimdi eee Ali Şeriati önemli. Ali Şeriati İran'da da muhalif biri. Yani halkın mücahitleri filan vardı o zaman hatırlıyorum. Eee, şeriati sorumlu bir adamdı. En büyük avantajı ve en büyük dezavantajı buydu. İktidarda hiçbir işinize yaramaz. Şeriatı ilgili muhalefetteyken

tadından yeni. Niye? Çünkü alişeriatiyi bir kefeye koyamıyorsunuz, tanımlayamıyorsunuz. diyeceksiniz elinizden kaçıyor. Eee, üslubuyla, duygularıyla, düşünceleri o kadar içe girmiştir ki onu bir akademisyen gibi ele alamazsınız. Bir akademisyen alırsınız. Bakın, İlber Ortaylığı hakkında niye kamuoyunda bu tür bir sürü laflar çıkıyor? Çünkü Ilberlin bir tarihçi olarak sevilmedi ki. Bir akademisyen, bir bilim insanı olarak sevilmedi ki. O sohbetleriyle eee Türk halkının büyük geniş kesimlerde eee sadece hürmetini değil muhabbetini de kazanı. Yani onun kişiliği, karakteri, mimikleri vesaire. Şimdi bunu herkes yapamaz ki. Bu bu kolay bir şey değil ki. Bundan şeye eee vuruyorlar. Yani bu rodel olamadı işte büyük tarihçi olabilirdi. Yani Edirne'nin dışına çıkmak. Şimdi bu olabilir. Yani her bir şey tartışılabilir. Eee, diyelim ki İlber Ortaylı'nın tarihçilerin İlber Ortaylıda bulduklarıyla halkın onda buldukları kendi alanında şey brodel değil ama Türkiye çapında büyük bir şey. Zeka, işç yaptığı yapıtlar ortada. bütün kusurlarına rağmen onlar istiyorlar ki kendini feda et, yaşama. Eee, kütüphane faresi gibi çalış, çalış işte ondan sonra ol vesaire ol filan. Öyle yapmadı. Hayatın her alanından konuştu. Üstelik halkın önünde konuştu. Konuşmakla kalmadı. kendini sevdirdi. Onların anlayabileceği şekilde konuştu vesaire. Şimdi bakın burada artık sırf düşüncenin, tarihin, tarihçiliğin filan şey yapamazsınız ki. O bir bütünlük onun kişiliğiyle alakalı. Ben hoşlanıyorum ondan hoşlanmıyorum. Seviyorum, sevmiyorum diyebileceğiniz kadar bir etkileşim söz konusu. Sadece kitaplarıyla tanıdığınız böyle 5 ciltlik, 15 ciltlik kitaplar değil ki ya. Ahmet Ersen Hoca'yı düşünün işte o ciltler var ya yazmış adam yıllardır yazıyor. Onlardan kim tanıyordu ki? Ama şeye çıktı. Ana akım medyaya diyelim. eee kendini dinletti. En zor şeyleri gayet eee anlaşılabilecek şekilde anlatmayı denedi ve başardı. E artık o eee kitaplara bakılarak yoruml ya oraları oralar geçilmiş artık başka bir fazla geçilmiş burada. O işte o sevgi, beğeni filan oradaki insani iletişimle eee olanaklı hale geliyor. Şimdi bu hadi ülkemizde şimdi ekranlarda filan bunları yaşama deneyimleme olanağımız var ya ama Sırp kitaplarını okudum. Yani Dosovski ile böyle bir şey yok. Ali Şeriati ile böyle bir şey yok. Orada da onların üsluplarından etkileniyor. Bilgilerinden değil. Yani allamei cihan olmak öyle çok eee karizmatik bir şey değildir ki. Orada bellek yani

herif her şeyi biliyor. Şimdi işte yapay zeka gibi. Ama o yapay zeka bir insan tekinin zihninde öyle biçim alıyor. Kelimelere bürünüyor, usuba bürünüyor ve bambaşka bir biçim alıyor. Kitap olarak yazsan 1000 kişi alıp okumuyor ama bir konuşmasını 1 milyon insan izliyor. 1 milyon yani boru değil. Şimdi eee Ali Şeriat ile ilgili mesela bazıları İslamcılar şey yapmışlar. >> [kahkaha] >> Evet. Evet. Eee, Ali Şeriatinin işte düşüncelerini yani Sünnilere saldırmış, sahabeye bilmem ne yapmış falan işte Şiiliğini kanıtlamaya çalışıyorlar. Ulan seni şey Hasan Sabbah'ın torunu filan demeye çalışıyorlar. fiilikten çakıyorlar. Buradakiler akıllarınca kendilerini sünni zannediyorlar. O kendisinin hatta öyle bir sözü vardır. Beni şeyde İran'da eee Sünni diye Suut'ta diye eee damgalıyorlar diyor. eee şeriatinin bir entelektüel olarak yazdıkları yani oturup böyle büyük kitaplar yazmış değil. Yani Ali Şeriati böyle şair düşünün üslubu vardır. Çok güçlü İranlılara o yakışan duygusallığı, coşkusu vardır. Eee, karşıtları kendisinde barındırır. Tanımlamanızı zorlaştırır. Ne Şii dersiniz, ne Sünni derseniz. bir şi gibi konuşur. Bazen yok o kadar da değil der filan. Ezatlar ülkesi gibidir. Yani bir türlü onu şey sabun gibi elinizden kaçar. Tanımlayamazsın. Aslında hep büyük sanatçılar, büyük düşünürlerin hepsi için böyle söyleyebilirsiniz. Çok böyle düz şey tipler vardır. Yani zamanı zamanı dikkate aldı. Yani bir adamın yazdığı kitap bile bölümleri bile zaman içerisinde değişiyor. Yani bunun en eee belirgin yani en azından düşünce tarihi açısından en önemli ismi en çok erken yapıldığı için tabii o Platondur. Platon'un gençlik yazıları işte filan yaşlılık yazıları filan diye ayrılmıştır. E hakikaten bir ilk yazılarına bakın biraz şey tussuz makarna gibidir. Yani bir yetenek var ama hala işte şey yok ama böyle bir raddeye gelir artık kemali bulmuştur filan. Orada artık Platon dediğinde aklına onlar gelir. Sempozyum, işte Sokrates'in savunması, eee, Politeya devlet yani, eee, Parmenides. Şimdi adam kendi yani en önemli şeyi öğretisi idealar teorisini Parmanideste yeniden eee eee Sokrates'i eee olumsuz duruma soktu ve Parmanidesle Sokrates arasında yapılan konuşmada eee Sokrates sıkıştı. sıkıştırdı. Yani kendi görüşleri onlar. Şimdi hangi Platona inanmalı? Buna aptallar der. Adamın düşünceleri değişiyor. Bu inanç değil ki. Doğduğum gibi inanıyorum. Eee, kelime-i şehadetle doğdum. Kelime-i ezanla

doğdum. İşte kulağıma ezan okundu. Kelime-i şehadetle öleceğim. Düşünce hayatı böyle değil ki. Sanat hayatı böyle değil ki. İnsan hayatı böyledir. Ya Kur'an'da bile Mekki surelerle Medeni surelere bakın. Neresi benziyor birbirin? Cennet, cehennem nedense Medine'de buharlaşır. Ama Mekke'deki vurgulara bakın. Mekke'deki üsluba bir bakın. O şiirsellik o yani muazzamdır. Yani Mekki surelerdeki üslup Medine'ye baktığınızda şeyin değin ayetini okuyun. Bakara Suresi Kur'an'ın en uzun ayeti. Yani resmi gazetede böyle birtım belgeler olur. Normal bir hukuki metin. Lirizmi lirizmi yoktur. Ama Leyl suresini okuyun. Vel asrı okuyun. Nebe suresini okuyun. Oradaki lirizm bambaşka bir lirm ve 40 yaşları o tam yolun başı orası. 23 sene 23 senede eee ortam değişiyor, muhataplar değişiyor, sorunlar değişiyor ve ona uygun farklı üsluplar ortaya çıkıyor. Yani biz insanları bundan kaçamayız ki. Ali şeriatinin de düşüncelerinde tezatlar bulunabilir. Fiili konusunda sünniler epey malzeme bulabilir. Bunların ne anlamı? Ve niçin şimdi? Ya bu işler böyledir. Bir iki şarlatanı önce öne sürerler. Arkadan Diyanet İşleri Başkanı eee açıklama yapar. Sahabeye sövdü. Kitaplarını yasaklıyoruz. savaş zamanında bir halkın eee düşünce, sanat, bilim hatta din adam yani bizde Mevlanalar filan vardır ya Yunus Emre. Bir adam Yunus Emre'ye bir laf etse olmaz yani. Yani Yunan Savaşı'nda, Kıbrıs Savaşı'nda birileri şeyin eee Türkler arasında meşhur isimlere eee derslerden kaldırıyoruz dedik. Yaniş yapacak hiçbir şey yok. O halka utanç kalır. Çünkü bunlar bir süre sonra sadece o ulusun belleğinde değil. insanlığın belleğinde de birer değer olarak insanlığın kurucu unsurları olarak ortaya çıkar. Bu tür şekilde işte ergenleri şey yapar yapabilirsiniz, gaza getirebilirsiniz. Yani zirvelere saldırarak dikkat çekmeye çalışmak. Yani kendiniz adam olmadığınız için işte iyi kötü adam olmuş isimlere saldırarak prim yapma. E e nesine saldırıyorsun? Gölgesine. Bu hep olmuştur. Bunun önüne geçilebilir mi? Yani sadece böyle savaş dönemlerinde değil. Edebiyatçılar arasında da haset vardır, bilmem ne vardır filan. Yani bu bunların önüne geçilmez. Fakat işte özellikle edebiyat birçok sanatçı, birçok bilim insanı, birçok filozofun başına gelmişti. Hiç kimse ismini hatırlamaz. Sonra birden bir keşfedilir. Ya Firmir mesela resimde ne zaman keşfedildi bir düşünün. sanat tarihinin en önemli olaylarından

biridir. Eee, Brügerler mi acaba? Her dönemde farklı. Bakın ben hala iddia ederim onu. Yani öyle çok yazmadım ama Rusyonizmi mesela hala fark edilmemiş görünür. Yani herkes ermitaja gider. Sen Peter aslında Rus ressamlarının bulunduğu takyakovdu galiba. Bir de o oraya gidip kiji mesela ya ben eee Rus ressamları ile ilgili böyle bir iki yazı yazdım da böyle bazı eski tüpek şeyler amcalar olan bu eski dinci nasıl bu işlere yazıyor filan diye kusur aramaya başladım. E yapacak bir şey yok. Her tarafımız mayın tarlalı. Falancılar, filancılar, falancılar. Yani ben artık bunları bu ayrımlara eee önemsemiyorum demenizin hiçbir anlamı yok. Hani işte karşı mahaleye gitti diyor adam. Lan ormanda mahalle olmaz ki. Dağa çıktığında e mahalle olmaz. eee kapasite bu. Eee o yüzden tezatlar, kusurlar bu adamları küçültmez. Ali Şeriati tabii Sünnilere Ali Şeriati'yi bir İran propagandası olarak kullanırsan yani işte Ali Şeriatı Sünnileri şu kadar mutlu ediyor, bu kadar bilmem ne yapıyor adamlar çıkarırlar sana. İşte ilk Ebuer kitabı çevrildiğinde millet şok olmuştu o dönemde. Hatırlıyorum Bahattin Sağlam yayınlamıştı, çevirmişti hatta. Eee, oysa Türkiye'de Ali Şeriati'nin önce yani eserleri Türkçeye çevrilirken iki şey yapıldı. Bir rahatsız edici olan bölümleri çıkarıldı. sahabe aleyhinde filan kullandığı ifadeler çıkarıldı. İki, Türklerin rahatsız olmayacağı metinler genellikle tercih edildi. Bunun birtım nedenleri var. Hatta bana göre masum olmayan eee Seyit Kutup'un tefsirinde e yani yaptığı bir yorum var ya o yorumu çıkarttılar. Yani yıllarca insanlar 16 ciltlik tepsire paralar verdiler. Dünya kadar para verdiler. Fakat adamın gerçek görüşlerini okuyamadı. Yani yayıncılığın kendine özgü sorunları var. Bu o yüzden bu biraz daha böyle deli fişek, daha genç, böyle dikkat çekmeyi, biraz sansasyonel olursa, eee, ideolojikle yatırımları varsa filan, eee, onlar çevirirler ederler. Sonra tutarsa başka yayınevleri de onları satmaya çalışır. Yani tutan şeyi satarlar filan. Şimdi Ali Şeriati'yi okuyup da Ali Şeriati'ye söven ben hiç kimseye rastlamadım. Bozan, kızılan, eleştiren çok kişi gördüm. Ama bu şimdiki şey sivilcelilerin yaptığı gibi eee bu embesillerin yaptığı türden vıcık vıcık böyle vıcık vıcık yani çamur bile diyemiyorum. Düşüncenin haysiyetine kenarından geçmemiş adamlar. Standupçı bunlar. Yani düşüncenin standupçıları bu vaizler mayizler adamların

ne ses tonlarında var sanki bizimkinde var. [kahkaha] Fakat hakikaten çok yani şimdi isim vermek istemediğim için yani tahammül edemiyorum. Eee, yani Dostovski'yi okumuş bir adama Dostovski'yi kötülettiremez. Bak, eleştirir. Yerden yere vurur ama vazgeçemez. Düşüncenin ve sanatın gücü de buradadır. Yani çok kızdığımız sanatçılar, çok kıldığımız yönetmenler yani şeyin Balzak ne kadar Cemil Meriç'in hasta olduğunu bilirsiniz. E dost ona Dosto derdi. Dosto'yi de çok severdi. Edebiyatçıydı çünkü. Ve bütün hayali bir dünya edebiyatı kaleme almaktı. Ama onu aşan bir şeydi o. gözlerini kaybetmesine çok büyük bir felaket oldu. Eee, Ali Şeriati hakkında Cemil Meriç'in de şeyleri vardır. Olumlu kendince işte daha dışarıdan bakmaya çalışıyor. eee Balzak için der ki biliyorsunuz Balzak eee Balzak ömrünün bir döneminde bütün romanlarını bir tek roman olarak kurguladı. Ona da komedi umen dedi. Beşeri komedya yani Dante'ye nazire yaparak. İlahi komedya değil. Beşeri komedya. Oysa ilahi Dante'nin adlandırması değildi ama öyle bir nazire yaptı. Hatırlıyorum Cemil Meriç Balzak romanına 105 kadar yanlış hatırlamıyorsam o külliyat hakkında konuşurken der ki içinde granitten saraylar var. Ya da şöyle toplayayım baştan. İçinde granitten saraylar olduğu kadar samandan kulübeler de var. Cemil Meriç usu bu. Hakikaten de öyledir. Yani bazı Romalılar beş para etmez. Bayz eğer Bayzağı severek okudunuzsa yani ben bütün külliyatını büyük ölçüde okudum zannediyorum. Eee bu kaçınılmaz. Büyük yönetmenlerin beş para etmez filmleri olur. Büyük ressamların beş para etmez tabloları olur. Ama tarihsel olarak onlar bile değerli. Bak Platon'dan örnekler verdim. Platon gibi dünya çapında bir deha e gençlik şeyleri var, diyalogları var. Yani bir yeteneği barındırıyor ama yani olmamış. Sonrakiler bir deha karşısında olduğunu bilirsiniz. Dalınsız giremezsiniz o mabede. Sanat düşüncenin mabedine dalınsız çingeneler giren olmaz. Hazırlıklı olmayın. Onlara yetenekli olmayın. Ben girerim o olmaz. Yani dün bir camiye bile, bir havraya, bir kiliseye bile normal olarak e tabii turist gibi değil. İbadet için girseniz e abdest alacaksınız ya birtım ritüeller var vesaire onları yapacaksınız. E düşünce ve sanat da öyle. Yani bazı eee kalemleri anlamak için hazırlanmanız lazım. Eee aksi takdirde ne olur ya? Adamın kafası karışık ya dersin. Senin kafan karışıktır. Söylediklerini

anlayamıyorsundur. Onları suçlarsın belirsiz olmakla. Ne dediği belli değil der. Kendi seviyen. Yani sen çay bardağın mısın? Bir ne bileyim limonata bardağı mısın? Bir sürahi misin? Bir galon musun? Nesin? Ona göre alırsın. Kabın kadar. Kabın kadar derler. Eski kabınca alırsın ve ona göre değerlendirme yaparsın. Ya çok al dersin burada fazla bir şey yok. E sen çay bardağısın, likör bardağı hatta az da o zaman su al dersin. Sen koy oraya şeyi damacanayı. Bak bu doluyor mu dolmuyor mu? Ama o işte şeyde musluğun yani o şeyin dağın içinden gelen suda değil ki kaba. Senin ona tuttuğun kapta sana bazı tablolar var ya bakarsın bakarsın ne çizmiş bu adam dersin. Anlamazsın. Hata bulursun laf söylersin filan. Bak e Dişit Hanım ne kadar güzel söylüyor. Wood Allen ve eee Roman Polanski filmleri benim valgeçilmezim. İkisi de rezalet insanlığı. Doğru. Bu da elinde de karaktersizin biridir. Poloski de yani akıl almaz derecede >> eee problemli tipler. Ben Wood'ın da yani şey Polanski'yi ayırırım tabii. Sudaki bıçak özellikle yani onla isim yaptı ama Vadın öyle bir şey yoktu. Eee ama yani çok doğru söylemiş hanımefendi. Eee ya vazgeçilmezim diyor. Yani ben onun filmlerine bayılırım. Ama beş para etmez. Karaktersizin biridir. Hakikaten işin böyle bir tarafı var. Sanatçıyla eseri arasına bir fark yani bir ayrım geliyor. Ve yani sanatçıyı görmüyorsun. Eser bir yaratı olarak kendini size dayatıyor. 5 dakika şeyine, resmine bakmaya tahammül edemeyeceğin adamın kitaplarını böyle çifter çifter saklıyorsun. İşte bir adaya düşersem onlarla birlikte olayım dersin. Ya bakın mesela bazı yönetmenlerden nefret ederler. Çoğu da sevilmez ya. Lasmeri'i seviyorlar mı zan? Ama bence müthiş bir zeka. Büyük bir sanatçı, büyük bir yönetim. Eee, bazıları şey için söyler. Tarantino mesela. Eee, eğlenceli bulur. Kişilik olarak şey yapmak zorunda değilsiniz. Seviyorum, beğeniyorum. Budur işte dersiniz. Yani bir filmini seyr. Budur işte dersiniz. Ama o sizin tabii anlama kapasitenize göre. Ya bana öyle filmler gönderiyorlar ki aman hocam şöyle böyle filan ya işkence gibi geliyor yani. İrtibat kuramıyorum. Bu her zaman sizden kaynaklanmaz. Gerçekten de beş para etmez bir yapıt olabilir ama biri onda kendince bir şeyler bulur. Dolayısıyla hepimiz böyledir. Yani birtım düşüncelere, ideolojilere bağlanırız gencecik yaşlarda. Ama işte bilgimiz arttıkça, görgümüz arttıkça, yorumlama, eleştirebilme

kapasitemiz arttıkça işte derim ya ben bunlara nasıl inandım? Bunları nasıl savundum? Nasıl buradaydım ben? Yani inanamazsınız. E bunu anlatabilir misin insanlara? Anlatamazsınız. Fakat bu konuda yani sizin size pek hitap etmemiş fakat başkalarının değer verdi şeyleri söylemiyorum. Yani böyle inanç şeylerini kastetmiyorum. Zekayı bulacağız biz. İmanı değil. Zekanın parıltısı evrenseldir. İman evrensel değildir. Yani Müslüman imanı, Hristiyan imanı, Yahudi imanı. Yani bir Yahudinin imanı evrensel olamaz ya. Bir Hristiyanıki de olamaz. İsa bütün insanlığa geldi falan filan. İstediği kadar ne derse desin. Hristiyansan değer ifade ediyor. E ne yapsın Çinliler ki onların bile zavallı Kore'de Morede zorla Hristiyan yaptı. İnancı evrenselleştiremezsiniz. Fakat inancın evrensel bir tarafı yok mudur? Yan çok fakat inandığınızda bunu göremezsin. İnanmadığınızda görürdün. Bir Protestanda, bir Katolikte, bir Ermeni kilisesinde, eee, bir sinagda ağlama duvarında da, Mescid-i Aks'da da fark etmez. Kabe'de de. O büyük kitlelerin içerisinde hakikaten inanmış yüzler görürsün. zannedildiği gibi sayısı çok azdır ve utangaçtır. O gösterişi sevmez, saklanır. Yani sahicileştikçe inanç saklanır. Sen onu bulamazsın. Yani göremezsin daha doğrusu. Yani zahirden göremezsin. Arkaya geçmen lazım. Şimdi eğer bir Yahudiysen bir Müslümandaki o ihlası nasıl göreceksin? Bir Hristiyandaki ya da işte Müslümansan, Hristiyansan bir Yahudideki ihlası nasıl görecek? Alınan sapıkları dersin. Bir Budist'e nasıl görecek? Fakat ben onların da evrensel bir yanı olduğuna inanıyorum. herhangi bir dinin değil bütün dindarlar için hani ben işte dindar bilinç derken biraz onu kastederim. Dindar bilincin eee hangi tanrıya, hangi peygambere, hangi dine bağlı olduğundan bağımsız sayı versiyonlarında saygı duyulacak bir yan vardır. Bir aziyet duygusudur bu genellikle. Ya dua eden insanları yani ben çok farklı dinlerden dua eden insanları uzun uzun izledim. Dua benim için her zaman farklıdır. Yani dua acziyet demektir. Yardım dilemek. Yakarmak ya yakarıştır dua ya. Bir Yahudinin yakarışı, bir Hristiyanın, bir Müslümanın ya fark eder mi arkadaşlar? O manada Devüzki çok dindar bir adam. Dogmatik. Elşeriati de öyle. Bunlar kendi sağlı. Bizim kişisel beklentilerimize hitap etmeseler bile kendinde bir değerleri vardır. O yüzden çamur atarak onları yok

edemezsiniz. Sadece bu günler gelir geçer. Savaş günleri öyle geçer, böyle geçer. Bir utanç vesikası olaraktan. Yani şimdi Yunanlılarla savaşa girsek Yunan filozoflarına küfür mü edeceğiz? Ya Platon Aristoteles'e vay işte Yunan gevurun şeyleri filan diyeceğiz. Diyebilir miyiz ya bunca emek verdikten sonra diyebil Almanya ile savaşa girsek Göte'ye küfür mü edeceğiz ya? Jean Jacques Rusalara, Bayzaklara küfür mü edeceğiz? Fransızlarla kapışsak ya. Rusya'yla kapışıyor diye Doseski'yi yasaklayacaksın, küfür edeceksin. Kara çalacaksın ona. Da. Adamlık mı bu ya? İran'la savaşa da girmemişiz. belli hazırlık yapıyor. Ali Şeriati'ye, Humeyniye, Ali Hamene'ye. Her neyse yani bunlara kara çalmak adamlık mı yani? Ya bu bunu bunu bunları yapanlar insan değil yani. İnsan aklı olmayanın vicdanı olmaz. Yani bir mesela insanın dört zindanını okuyun. Bakın kaç yıl oldu. 40 yıldan fazladır herhalde okudum. Hatta Farsça çalıştığım zaman bazı risalelerini Farsçasından okumaya çalıştım. Eee, bir göreyim sizi. Yani bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmaz. dine karşı dini vardır onun. Mesela eee Ali Şiası, Safevi Şiası hangisini okursanız okuyun içindeki bilgilerin ya da yorumların doğruluğunu bir kenara koyarak söyleyin. Bakınızda nasıl bir cevval zeka, nasıl bir kalem olduğunu anlarsınız. Yani binlerce İranlı okuyun. Yani şeriati hemen ayırırsınız ötekilerinden. Ve Farsçasından okumadığınızı unutmayın. Türkçesinden hatta kötü çevirilerde. Ama o alev nasıl bir alevse o kötü Türkiye'nin içinden bile sizi yakalar. Cevval bir zekayı düşer. Ya düşüncelerinin doğruluğu, yanlışlığı hiç önemli değil. Yani İslam tarihine bakın. Y Farabi'nin ibn sen söylediklerin %80'i palavraydı. Palavraya dönüştü. O dönem için bir anlamı olabilir. Bugün hiçbir şeyi açıklamazlar. Ya da şöyle söyleyeyim çok az şeye eee anlamanız bakımından belki tarihsel olarak ama bu onların büyük adam olduklarını göstermiyor ki. Onlara müteşekkir olmayı engellemiyor ki. Onlar olmasaydı biz olmazdık ki. Biz gittikten sonra da öyle olacak. Birileri sövecek, bir şey yapacak ama bakacağız. O kumaş kalacak mı, kalmayacak mı? Bazıları tezatlar görecek. Aa o zaman öyle demiş, şimdi böyle diyor filan falan. Bazıları o tezatlarda kendilerini görecek kaçınılmaz olarak. önce tabii yaslanacak, kara çalanlarınız çok olacak. Bu etkili olduğunuzu gösterin. Yani

Dostoyevski okumuş bir adam Dostoyeski'ye dil sövmek yanında sövülmesine bile rıza vermez yani. Göstermez. olmaz yani. E ben onların hiçbirinin yani Rusmuş işte Türk düşmanı, düşmanı, Yunanmış, Fransızmış. Öyle bakmıyorum ki. Bakamıyorum. Yani sadece ondan dinlediklerim, onda okuduklarım, onun zekasının, inceleminin çalışma biçimi. E gençken düşün, mahrum olduğun şeyler. Ali Şeriat, 20 yaşında çocuksun. Şimdi şeyin eee adam üniversiteye gitmiş. lise, ortaokul, liseyi okumuş. İlkokuldan sonra üniversiteye gitmiş, doktora yapmış falan filan. Profesör olmuş diyelim. Artık bu YouTube bizi de mahvetti. Aptal anlatır gibi anlatıyoruz. Şimdi ilkokul öğretmenini aşağılıyor. Ne öğretti ki bize diyor. Adam fizikçi olmuş. [kahkaha] İlkokul öğretmen ne öğretmiş onu? Ali top at. Ali top at. Ali bana top at. [kahkaha] Ya da işte 1den 10'a kadar çubuk çiz, daire çiz, üçgen çiz. Türkiye'nin başkenti neresi? Sonra diyor ki ya Elkoku hocam cahilin biriydi. Velev ki allame can olsun. Hazret Ali demiş ya bana bir harf öğretenin 40 yıl kölesi olur mu? Bir harfi. O ilkokul öğretmeni olmasa olmaz. Hayatımızda ilkokul öğretmenleri var, ortaokul öğretmenleri var. Lise var, üniversite var. E sonra profesör olabilirsin. Tamam. Allami cihan olabilirsin. Tamam. Ama sen o basamaklardan onlar sayesinde geçtin. Onlara borçlusun. Yani birçok yazarın 40 yıl evvel, 30 yıl evvel yazdıklarına yani sayfasını çeviremez. Eğer çok nesnel, tarihsel bir konu filan değilse, bir yüksek lisans, doktora filan yapmıyorsan ama senin ya sen o zamanlar 15 yaşındaydın, 20 yaşındaydın onları okudun ve dünyayı onların kelimeleriyle açıklıyor. Şimdi onlar başka yerde ya da sen başka yerdesin. Bu yanlış, bu öyle olur mu filan dedi. Yine atamazsın ki. Ya onun eğer dediğin gibi yani a liginden söz ediyorum. Usubunu unutamazsın. Aynı laflar üzerine 20 cilt kitap yazarsın. Onun bir satırında, bir paragrafında hissettirdiği duyguyu, verdiği bilgiyi aktaramazsın. Ya o yüzden arkadaşlar iki tane film önereyim size. Herkes seyrettiğini zanneder ama bir tanesi Amedeus Mozart. Oradaki Salieri. Kfayesiz muhteris. İkincisi de eee Tarkovski'nin Andrey Rublev. Andrey Rublev. Orada Krill karakteri vardı. O da Salier. Bu puşkine dayanır. Yani çok fazla bilebilirsiniz. Hatta eleştirdiğiniz adamlardan 100 kat daha bile ama bu sizi maymun olmaktan çıkarmaz ki. O kusurları olana, o eksikleri

olan o senin ilkokul hocanı olabilir işte. Yani beldet ne yapıyoruz? Sen onun diyelim ki öyle bir şey olmaz ama varsayalım. 50 katı okumuş ol. Dünyayı, allameyi cihan ol. Ama yine bir medya maymunu olarak kalırsın. Mimiklerinden vıcık vıcık eee kıçın başının oynamasından küçük dağları ben yarattım. Havalarına girmekten kurtulamazsın. Zavallılığın için sana iftira bile atmaya gerek kalmaz. Öyle şeyler vardır ki o kadar sefiştirler ki bütün malzemeyi kendileri verirler. O konuda ön yargısı olmayan eee insanlar yani sünni olsun işte ne bileyim bu iş din min işleriyle ilgili olsun olmasın yani. Ali Şeriatı okuyup da ne lan bu adam demiş. Ben mesela bir tane Türkiye'deki sol entelektüellerden, aydınlardan, gazetecilerden eee Ali Şeriatı aleyhinde e bir şey duymadım. Niye duymadım? Çünkü yani düşünme hayatının seviyesi bellidir. Seviyenin üstündeki adam kendini belli eder. İstediğin kadar pazarla. satamazsın onu. Ama o beğenmediğin adam farklı dünya görüşlerinden olan insanları da etkiler. Ali Şeriati sosyalizmden etkilenmiş. Ali Şeriatinin çağı varoluşçuluk çağı sartıların olduğu, panonların olduğu dünya başkaydı o zaman. Bizim yaşadığımız koşullarla alakalı değildi. Onları konuları ele alma biçimleri, biçimleri bile sanatta da öyle. Viskonttiye bakın. Ne bileyim, Bertolcı'ye bakın. Karkovski'ye bakın. Fransız Yeni Dalga Hareketinin filmlerine bakın. Yani dünya başka bir yerden ilerliyor. Başka Ubutlar var. Farklı kabuslar var. Savaş sonrası. Düşünün Japonya'da yönetmensiniz. Hiroshima, Hiroşima ve Nagazaki'ye bomba atılmış. Oky, doğup büyüdüğün yer daha şey Hiroşima'dan beter olmuş. Pekas kişi bilir ama öyledir. Film çekiyorsun. Ne çekebilirsin? Cros'ya bakın. 45'ten sonra çektikleri filmleri. Seyretseniz belki anlamayacaksınız Cross Hava'yı. Bu Kosova'nın kusurları olmadığı anlamına gelmez. Ama kusur insanı büyük adam olmaktan, büyük sanatçı olmaktan çıkarmaz. Sizin düşüklüğünüzü gösterir, seviyesizliğinizi gösterir. Sizin, sizin kalibrenizdir o. Dünyadaki bu kadar zeki insan plan yönetmenin eee yorumları hakkında e yere göğe koyamıyor tablolarını, kitaplarını, şiirlerini. İstediğiniz kadar şey yapın. Yani nadan derdi rahmetli babam cahil demez nadan. Parsçasını tercih ederdi. Yani o parsça değil tabii Türkç şey ca olduğu için herhalde nadan böyle katmerli cahil gibi kullanırdı. Nadana laf anlatamazsınız. eee sırf bu olsaydı

bu akşam eee bu konuda konuşmazdım. Eee fakat bu Şiilik, Sünnilik filan hikayesinde bazı endişelerim yok diyemem. Eee ama bu tür eee böyle şeyi kenar mahalle çocuklarını bu işler için kullanıyorlar. Bunlar da bu işlere teşne tabii adam yerine konser. Bunları da fark eder güvenlik bürokrasisi. O yüzden bu tür kampanyalar karşısında eee düşünmenin eee onuruna sahip çıkmak zorundayız. Hiç kimseyi yedirmeyiz. Öyle diyeyim. Yani zaten yedirseniz ne olur? Yiyemezler. Eee, insanların hafızası, belleği, ortak bellek bunları zaten koruma altında almıştır. E o halde herhangi bir endişeniz olabilir mi? İler de bizi çok büyük bir küçülme bekliyor olacak. eee bayalıktan uzak durur. Eteklerimiz bile oraya değmemeli . Eee, o yüzden, eee, Rus Ukrayna, Rusya Ukrayna savaşıa Dostöveki'ye veya işte Taykovski'ye yönelik atılıp tutanları ciddiye alamayız. Bu efşan çetesiyle İran arasındaki savaşta da İran'ın sevelim sevmeyelim fiyatlarına böyle ucuz tekmelemelere eee göz yumamayız. Sadece anımsatmak istedim. Hepinize iyi geceler diliyorum.